

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2020/5385-STT

Dato

21.05.2020

Tid: Torsdag 28.05.20 kl. 09.15 – 11.00

Sted: «Teams»

Til: Eivind Kolflaath, Vibeke Tellmann, Alois Pichler, Mette Hansen, Kevin Cahill, Pål Antonsen, Ståle Melve, Andreas Ivesdal, Håkon Schrøder, Twisha Muherjee

---

Innkalling til instituttrådsmøte 28.05.20

I Godkjenning av innkalling og sakliste

II Orienteringssaker

- Generell orientering om pandemi-situasjonen (gjenåpning, undervisningsplanar mv.)
- Budsjettinnspel for 2021
- Ny rutine for vurdering av PhD-avhandlingar
- Utlysing av status som framifrå undervisar eller undervisningsmiljø (FUND)
- Referat frå sist møte i Utvalg for Examen philosophicum
- Referat frå sist møte i Forskningsutvalget
- Referat frå fakultetsstyremøte 26. mai.

III Vedtakssaker

2020-06 Innføring av ein-sensorordning ved Examen philosophicum

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

---

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

2020-07 Revisjon av kriteriene for tildeling av smådriftsmidler

2020-08 HMS-arbeid og HMS-planar

2020-09 Utlysing av stilling (50 %) i didaktikk og skriveopplæring

Steinar Bøyum
Instituttleder

Steinar Thunestvedt
Administrasjonssjef

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse
2020/5385-STT

Dato
22.05.2020

II Orienteringssaker

Vedlagt ligger dokumentasjon til orienteringssakene i instituttrådets møte 28.05.20. I første saken blir det gitt ei grundig munnleg statusorientering i møtet om ulike sider ved pandemi-situasjonen.

- Generell orientering om pandemi-situasjonen (gjenåpning, undervisningsplanar mv.)
- Budsjettinnspel for 2021
- Ny rutine for vurdering av PhD-avhandlingar
- Utlysing av status som framifrå undervisar eller undervisningsmiljø (FUND)
- Referat frå sist møte i Utvalg for Examen philosophicum
- Referat frå sist møte i Forskningsutvalget
- Referat frå fakultetsstyremøte 26. mai.

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Senter for vitenskapsteori
Institutt for fremmedspråk
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Senter for kvinne- og kjønnsforskning

Referanse

2020/4613-ANNHFE

Dato

11.05.2020

Budsjettforslag 2021 - innspill fra institutt og sentre

Vi ber om innspill fra institutt og sentre til budsjettet for 2021 og langtidsperioden 2022-2026. Universitetets og fakultetets strategier og handlingsplaner skal ligge til grunn for innspillene, med særlig vekt på [Humaniorastrategien](#).

Fakultetet er har lenge arbeidet for å gjenvinne faglig og økonomisk handlekraft. Inntektsvekst, kostnadskontroll og god ressursforvaltning må ligge til grunn i utarbeidingen av budsjettinnspillet. Prioriterte aktiviteter må forventes å gi gode resultater innenfor åpen og/eller lukket ramme, men samtidig bør tilbakemeldingene være realistiske med tanke på effekter av koronaviruspandemien, både på kort og lang sikt.

Omfordeling av studieplasser mellom fakulteter har vært varslet i flere år, men har foreløpig ikke blitt gjennomført. Kravet for fakultetet var 2.380 studiepoeng for 2019 og økte til 2403 for 2020. Foreløpig resultatberegning viser 2 212,8 oppnådde studiepoeng i 2019 (inklusive fakultetets egen andel av Ex.phil.).

Strategi- og effektiviseringskuttene forventes å fortsette framover. Omfordelingen til strategiske formål ved UiB blir 1,0 % i perioden 2020-2025, basert på fjorårets budsjettskriv. Effektiviseringskuttet forventes å ligge på 0,5 % som før. Det er for tidlig å si om det kan bli vesentlige endringer i andre rammebetingelser grunnet pandemien.

I budsjettprosessen for 2020 ble profilen i budsjettprosessen vesentlig endret. Det ble signalisert sterkere fokus på at fakultetene i sine budsjettforslag innretter seg mot UiBs strategi og handlingsplaner. Samtidig ble det lagt vekt på å øke universitetets eget økonomiske grunnlag gjennom å tilby utdanninger samfunnet etterspør, utnytte potensialet for å øke inntekt fra bidragsfinansiert virksomhet og høste gevinster av effektivisering for å opprettholde handlingsrommet på tross av effektiviseringskuttet. Et annet viktig prinsipp fra

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

fjorårets prosess er at det forventes egeninnsats knyttet til satsinger som fremmes i budsjettforslaget. Rundskrivnet om budsjettforslaget for 2021 sendes ikke ut før 2. juni, men forventes å være noenlunde i tråd med fjoråret. Ledelsens brev fra 2020 er derfor lagt ved.

Foreløpig resultatbasert uttelling og fordeling til institutt og sentre

I åpen ramme får institusjonene uttelling for alle resultater knyttet til studiepoengproduksjon, kandidattall, utvekslingsstudenter (med særlig vekt på Erasmus +) og doktorgrader med en åpen enhetspris. I lukket ramme får man resultatuttelling basert på hva man oppnår i forhold til andre i sektoren. Publiseringspoeng, NFR-inntekter, EU-inntekter andre BOA-inntekter gir uttelling i lukket ramme. Totalrammen på nasjonalt nivå er begrenset for lukket ramme, dermed går satsen per enhet ned dersom resultatene nasjonalt går opp.

Foreløpig beregning av resultatinntekter for 2021, basert på oppnådde resultater fra 2019 og gjeldende priser, viser en moderat resultatvekst for fakultetet, både i åpen og lukket ramme. Sammenlignet med de andre fakultetene ved UiB gjør HF det relativt godt i lukket ramme, særlig på EU-komponenten.

Foreløpig 000 kr	Studiepoeng	Utteksling	Grader	Doktorgrad	Sum
Åpen ramme	375	224	77	617	1 293

Foreløpig 000 kr	BOA annet	Publisering	EU-inntekter	NFR-inntekter	Sum
Lukket ramme	32	-1 108	4 094	-602	2 416

Foreløpige beregninger per enhet er lagt ved.

Innspill til budsjett 2021 og langtidsbudsjett fra institutt og sentre

Innspillene fra institutt og sentre danner grunnlag for fakultetets budsjettforslag og langtidsbudsjett til universitetsledelsen. Argumentasjonen som følger med tallgrunnlaget brukes i budsjettokumentene, så vel som i styringsdialogen. Innspillene er også viktige for å justere fakultetets bemanningsplan og neste års budsjettfordeling. Ettersom utdannings- og forskningsmeldingene har falt bort, vil vi også be om noe informasjon som tidligere framkom i disse meldingene.

I budsjettforslaget som oversendes universitetsdirektøren 1. september har fakultetet muligheten til å fremme forslag til oppfølging av handlingsplaner, og forsterking av allerede høyt prioriterte områder. Forslagene bør kobles til strategiske satsingsområder som marin, klima, energi og globale samfunnsutfordringer eller andre strategiske områder, som for eksempel infrastruktur og humaniorstrategien. Det er viktig å fremheve hvordan strategien blir oppfylt og hvilke ressurser som er nødvendige for å få dette til (f.eks. månedsverk). Egeninnsats, egenandel og egne prioriteringer må synliggjøres.

En foreløpig kartlegging av de økonomiske effektene av koronakrisen indikerer at fakultetet vil kunne få besparelser i inneværende budsjettår (2020), men også at det kan bli en inntektssvikt i 2022. Dette perspektivet vil kunne påvirke fakultetets budsjettfordeling allerede for 2021.

Vi ber om et skriftlig innspill til tiltak, ambisjoner og prioriteringer på maksimalt 4 sider pluss vedlegg med følgende inndeling:

- a) **Utdanning:** Planer for endringer og dimensjonering av studietilbud og opptak, tiltak for økt gjennomstrømming eller redusert frafall, inkludert forventet effekt av koronasituasjonen på kort og lang sikt. Planer og ambisjoner for fremtidig eksternfinansiering av undervisning, for eksempel etter- og videreutdanning, søknader til DIKU, SFU osv. Effektene må reflekteres i langtidsprognosene (vedlegg 3).
- b) **Forskning:** Planer og ambisjoner for fremtidig forsknings- og søknadsaktivitet som også reflekteres i langtidsprognosene for BOA (vedlegg 2 og 3). Hvordan ligger instituttenes fagmiljøer an i forhold til verdensklasse eller høy internasjonal standard innen 2022? Ønsker enhetene å posisjonere seg for større satsinger (f.eks. SFF, SFI eller infrastruktur)? Hva er planene for søknader til ERC og EU ellers?
- c) Innspill til **bemanningsplanen**, f.eks. planlagte avganger før ordinær pensjonsalder, endring i fagmiljøer/studentgrunnlag, osv.
- d) Fordelingen av **rekrutteringsstillinger** til fakultetet består av noen faste og noen midlertidige. Midlertidige rekrutteringsstillinger kan bli trukket inn, og siden bli omfordelt innenfor de strategiske satsingene. Hvordan bør fakultetet fordele sine rekrutteringsstillinger best mulig? Hvilke behov har enhetene for (nye) rekrutteringsstillinger?
- e) **Andre** relevante momenter som gir økonomiske konsekvenser på kort og lang sikt.
- f) Eventuelle innspill til UiBs budsjettforslag for **2022** til Kunnskapsdepartementet (KD).
- g) Etter planen skal nytt økonomisystem innføres ved UiB per 1.1.2021. Dette gjøres i samarbeid med de 4 universitetene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø (BOTT). **Økonomimodellen** vil bli forskjellig fra dagens modell og vil kunne påvirke prinsippene for økonomisk styring. Dette vil vi komme tilbake til i egne prosesser i løpet av høsten. Hvis det er momenter knyttet til styring som er spesielt viktige å ta med i den videre prosessen, ber vi dere kort om å nevne dette i innspillet.

Vi ber dere også fylle ut følgende vedlegg:

- i) Inputskjema 1: Informasjon knyttet til forventede vikarmidler, frikjøp (se også iii) og internttransaksjoner eller inntekter fra andre fakulteter. Denne informasjonen er nødvendig for å beregne fakultetets inntekter og kostnader.
- ii) Inputskjema 2: Resultatelementer for langtidsperioden til og med 2024. Dette tallgrunnlaget vil hjelpe oss til å beregne fremtidige inntekter og kostnader i langtidsbudsjettet. Innspillene må reflektere enhetenes planer og ambisjonsnivå for utdanning, forskning, formidling og innovasjon, som skissert over.
- iii) BOA-budsjettering og BOA-påvirkning i vedlegg 5 er en mal for enkel budsjettering av nye (og gamle) BOA-prosjekter med påvirkning på lang sikt. Ta kontakt med enhetens prosjektøkonom for å legge til nye forventede prosjekter og justere eksisterende prosjekter i enhetens eksternfinansierte portefølje.

NB! Det kan bli endringer som følge av rundskrivet om budsjett som sendes ut 2. juni.

Tidsfrister

Fristen for innspill er fredag **26. juni**. Budsjettforslaget og langtidsbudsjettet skal behandles i fakultetsstyret den 8. september, men fakultetet må oversende utkast til budsjettforslaget til universitetsledelsen allerede 1. september. Se vedlegg 1 for en detaljert tidsplan for budsjettprosessen.

Vennlig hilsen

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Annhild Fetveit
Seksjonssjef

Vedlegg

- 1 Tidsplan budsjettprosess
- 2 Inputskjema 1- Forventede vikarmidler, frikjøp og interne transaksjoner i 2021
- 3 Inputskjema 2 - Langtidsbudsjett 2020-24
- 4 Resultatinntekter per enhet - foreløpig beregning
- 5 Mal for BOA-budsjettering og beregning av BOA-påvirkning
- 6 Brev fra økonomiavdelingen fra 2020

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for fremmedspråk
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Senter for vitenskapsteori
Fakultet for kunst, musikk og design

Referanse

2018/1358-INGHA

Dato

07.04.2020

Rutineutvikling ph.d. - rutine for bedømmelse av ph.d.-avhandlinger ved HF

Vi viser til fakultetsstyresak 63/19 *Rutine for bedømmelse av ph.d.-avhandlinger ved Det humanistiske fakultet*. Fakultetsstyret behandlet og vedtok rutinen i møte 3.12.2019.

https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/innkallin_03.12.19.pdf

Rutinen ble utarbeidet på fakultetssekretariatet i tråd med pågående arbeid med rutineutvikling som følge av oppretting av fakultetets eget ph.d.-program. I fakultetets brev til grunnenhetene av 31.5.2019 ble det informert om oppretting av en arbeidsgruppe. Arbeidsgruppen hadde to møter i juni 2019 og utarbeidet følgende dokumenter:

Retningslinjer for avhandlingens format.

Retningslinjer for prøveforelesning

Retningslinjer for sluttseminar

Standardavtale ved opptak

Søknadsskjema ved opptak til organisert forskarutdanning ved Det humanistiske fakultet

Enkelte av disse dokumentene inngår i *Rutine for bedømmelse av ph.d.-avhandlinger ved Det humanistiske fakultet*, og intensjonen med rutinen er å kunne presentere ett fullstendig dokument for bedømmingskomiteen.

De ovennevnte dokumenter og *Rutine for bedømmelse av ph.d.-avhandlinger ved Det humanistiske fakultet* ble godkjent i FFU som hhv. sak 9/19 og 10/19 i møte 2.10.2019.

Vi ber institutt og sentre gjøre rutinen kjent for vitenskapelig og administrativt ansatte og sørge for at den blir fulgt i bedømmelsen av ph.d.-avhandlinger.

Dette er eit UiB-internt notat som blir godkjent elektronisk i ePhorte

Rutinen vil også gjelde for kandidater ved Fakultet for kunst, musikk og design som er tatt opp på HF's ph.d.-program.

Rutinen er publisert på fakultetets nettside for forskerutdanning og vil bli oversatt til engelsk.
<https://www.uib.no/hf/23852/regler-retningslinjer-rutiner-og-skjema#rutiner>

Vennlig hilsen

Anne Beate Maurseth
prodekan

Ranveig Lote
seksjonssjef

Vedlegg

1 Rutine for bedømmelse av ph.d.-avhandlinger ved Det humanistiske fakultet

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium
Institutt for framandspråk
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Institutt for filosofi og førstesemesterstudium
Senter for vitenskapsteori

Referanse

2018/1112-INGHA

Dato

19.05.2020

Utlysning av status som framifrå undervisar eller undervisningsmiljø (FUND)

Fristen for å søkja status som framifrå undervisar eller undervisningsmiljø ved Det humanistiske fakultet er i 2020 sett til **14. august**.

Dette er andre gong fakultetet lyser ut denne ordninga. På bakgrunn av erfaringar frå 2019, vedtok fakultetsstyret på møtet i mars å justera kriteria for FUND-status noko. Justeringa er meint å klargjera samanhengen mellom dei ulike kriteria og å tydeleggjera skilnaden mellom individuelle søknadar og søknadar om å verta framifrå undervisningsmiljø.

FUND-ordninga er i første rekkje ein reiskap i fakultetet sitt arbeid med å vidareutvikla undervisningskvaliteten. Kriteria uttrykkjer difor no ei klar forventning om at søkjarane både skal dokumentera systematisk arbeid med undervisningskvaliteten over tid og konkrete planar for korleis ein FUND-status skal brukast i det vidare arbeidet med undervisningskvalitet. Vidare vert det lagt stor vekt på korleis utviklingsarbeidet inngår som del av eit fellesskap og kva overføringsverdi det har. Dette gjeld både for individuelle søkjarar og søknadar om å verta framifrå undervisningsmiljø.

For meir informasjon om kriterium, søknadsprosess, kontaktpersonar osv., sjå <https://www.uib.no/hf/130956/meritteringsordning-undervisere-ved-det-humanistiske-fakultet>.

Venleg helsing

Svein Ivar Angell
visedekan for utdanning og internasjonalisering

Ranveig Lote
seksjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Referat fra møte i ex.phil.-utvalget 19. mai 2020

Tilstede: Steinar Bøyum (instituttleder), Rune J. Falch (faglig koordinator og sekretær), Hallvard Fossheim (emneansvarlig MO), Anne Granberg (PS), Gunnar Karlsen (PS), Eivind Kolflaath (JU), Trygve Lavik (SV), David Vogt (JU), Richard Sørli (HF), Vibeke Tellmann (utvalgsleder).

Møtet ble avholdt digitalt i Zoom.

Orienteringssaker

Vibeke informerte kort:

Det er sendt søknad om incentivmidler for prosjekt ved JU og MN i forlengelse av Godt forberedt-prosjektet.

Det arbeides med DIKU-søknad om et større samarbeidsprosjekt i forlengelse av Godt forberedt og Argumentasjon som ferdighet.

Studentsamfunnet skal arrangere debatt om ex.phil. i september og har invitert oss til å spille inn temaer.

SDG er i det vesentlige «på vent», og vi ser om og i hvilken grad vi klarer å tematisere det til høsten i undervisningsopplegget f.eks. ved SVSEM.

Diskusjonssaker

Ensensordningen

Rune introduserte kort. Uavhengig av om man ideelt sett skulle ønske seg tosensorordning, er det i praksis tre alternativer av ensensordning å velge mellom når vi skal anbefale hvilken sensurordning instituttet bør vedta permanent: i) vurdere ens egne grupper, ii) vurdere andre seminarlederens grupper, eller iii) en kombinasjon av i og ii, dvs. som i høst.

Diskusjonen startet med en utveksling rundt enkelte momenter fra rapportene til de eksterne fagfellene. Ved MO understreker ekstern fagfelle viktigheten av at sensor må informeres om hvordan gruppene har vært veiledet. Hallvard avklarte rutinene for dette ved MO, hvor dette kanskje i større grad er viktig enn ved andre varianter gitt oppgaveutformingen. Ved SV foreslo ekstern fagfelle at internveiledningen gjerne bør inneholde momenter til hjelp i sensuren. Noe uenighet i møtet rundt hvorvidt internveiledningen skal være et rent hjelpedokument ifm. veiledningen eller også (sluttligen) utformes i retning av en intern sensurveiledning. Enighet om at felles praksis i veiledningen vil forberede grunnlaget for mer uniform sensur, og ingen motstand mot kravet om å utforme internveiledninger forutfor studentenes muntlige presentasjoner/evt. gruppeveiledninger; men det må avklares nærmere hvilken status internveilednings- og sensorveiledningsdokumentene skal ha.

Diskusjonen om hvilket av de tre alternativene til ensensordning utvalget vil foreslå foregikk i relativt korte former. Ekstern fagfelle ved SV foreslår at vi opprettholder kombinasjonsordningen, dvs. at man leser enkelte egne grupper, enkelte andres. I evalueringsmøtene var det også flere på tvers av fakultetsvariantene som tok til orde for dette. Møtet var positivt til å fortsette med denne ordningen, med en presisering om viktigheten av fortsatt adgang til samlesing av utdrag av oppgavebunkene. Utvalget foreslår derfor at instituttet vedtar som permanent ordning ved ex.phil. at man fremdeles leser både egne og andres grupper, og at man leser minst like mange andres grupper som egne. I tillegg består kravet om utarbeidelse av internveiledning og tilbudet om samlesing av ca. 10% av bunken, jvf. IRs vedtak av 12.9.19

<http://ekstern.filer.uib.no/hf/fof/Institutr%C3%A5dsreferater/Protokoller%202019/Referat%20fra%20institutr%C3%A5dsm%C3%B8tet%2012092019.pdf>).

Høstens ex.phil.-undervisning

Steinar orienterte om p.t. gjeldende rammevilkår for høstens undervisning. Undervisning for grupper opptil 50 personer kan planlegges som normalt, mens aktiviteter større enn dette må planlegges som digital undervisning. Fysisk undervisning er fremdeles avhengig av romløsninger som ivaretar regelen om en meters avstand personer imellom i alle retninger. For seminarmodellens del betyr dette at vi kan planlegge seminarundervisningen som normalt, forutsatt at vi blir tildelt store nok rom. Utvalgsleder betonet viktigheten av at vi likevel må planlegge i bakgrunnen for også digital undervisning, slik at vi har beredskap dersom nytt smitteutbrudd. Enkelte lærere vil også bli unntatt fra fysisk undervisning, så vi må lave et opplegg som aktiverer også disse undervisningsmessig.

Det var enighet i møtet om at seminarundervisningen bør planlegges og utføres som normalt så langt som mulig, særlig av hensyn til at mange av studentene er nye studenter ved universitetet. Det er også i tråd med føringene sentralt fra om at studentene bør tilbys fysisk undervisning minst en gang i uken. Oppfatningene om forelesningene var mer delte. Mens enkelte tok til orde for at vi allerede nu bestemmer oss for at forelesningene blir heldigitale, mente andre at en hybridløsning ville være den beste, dvs. at forelesningene foregår «live» og fysisk overfor et mindre antall publikum og at de i tillegg strømmes. (At disse evt. også tas opp fordrer imidlertid en juridisk avklaring rundt adgangen til å publisere opptak hvor studentene er synlige/identifiserbare.)

Møtet var delt omlag på midten mellom disse løsningene. Det var imidlertid enighet om at de som ønsker det bør få adgang til å sette igang med det første med å utvikle heldigitale alternativer, og det var forståelse for at ingen bør tvinges til digital forelesningsaktivitet de ikke er bekvem med. Det heldigitale alternativet er det interesse for både ved SV og MO og delvis ved HF. Ved MN og JU kan det imidlertid være fornuftig å unnlate å investere ressurser i utvikling av nye forelesningsopplegg i denne omgang, gitt at begge variantene skal flyttes lengre ut i studieløpet. Ved MN er det så få seminargrupper til høsten at det her kan være mest fornuftig å nytte opptak av forelesninger fra tidligere semestre; mens det ved JU kan være mer nærliggende å vurdere hybridløsning. Foruten en uformell avstemning som viste at møtet var delt omlag på midten mellom de to hovedløsningene, konkluderte ikke møtet men noen klar anbefaling til instituttet, men innspillene i møtet tas med i de videre diskusjonene ved instituttet.

For utvalget, 22.5.20,

Rune J. Falch

Faglig koordinator og sekretær for utvalget

FU-møte FoF 16.04.2020

Referat

Til stede på møtet: Hallvard Fossheim (FU-leder og referent), Vibeke Tellmann, Sindre Olaussen Søderstrøm, Julie Zahle. Møtet fant sted på Zoom, kl 0900-1005.

SAK 1: Revisjon av retningslinjer for smådrift (oppfølging av EVT/SAK 2 i FU-møte 11.02.2020)

Fossheim hadde på forhånd distribuert et utkast til revisjon av de gjeldende retningslinjene, komponert etter enighet i FU om at de gjeldende retningslinjene ikke var tilstrekkelig klare eller eksplisitte. FU diskuterte seg gjennom følgende punkter: eventuell konflikt i vektlegging nye søkere/kontinuitet; tilfeller der CV til søker er svak (problemstillingen angår tilfeller der formålet med søknaden angår en gruppe og søkeren som enkeltperson er underordnet); intern vektning av forskjellige hensyn nevnt i utkastet; dokumentets status. Resultatet var en omforent versjon, samt enighet om at det første momentet som ble diskutert, skal tas i mente når FU neste gang vurderer smådriftsøknader.

Tiltak: Fossheim sender utkast til FU samme dag med frist for ytterligere rettelser og endringsforslag ved påfølgende arbeidsdags slutt, og sender etter slik godkjenning dokumentet til instituttleder.

Fossheim noterer også at «vektlegging av nye søkere i potensiell konflikt med vektlegging av kontinuitet», et hensyn som ikke er gjort eksplisitt i revisjonen, tas opp til påminnelse i FU sin neste vurderingsrunde for smådriftmidler (forventet i februar 2021).

EVENTUELT

Det var ingen saker til Eventuelt.

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2020/5385-STT

Dato

22.05.2020

III 2020-06 Innføring av ensensorordning ved Examen philosophicum

Dokumenter:

- Fagfellerereapport om prøveordningen ved SVSEM høsten 2019
- Fagfellerereapport om prøveordningen ved MOSEM høsten 2019.

Sakforelegg:

Saken om ensensorordning ved Examen philosophicum ble sist behandlet i instituttrådet 12. september 2019. Vedtaket lød¹:

Prøveprosjektet med ensensorordning på Examen philosophicum videreføres ved alle fakultetsvarianter i høstsemesteret 2019 og vårsemesteret 2020.

Prøveprosjektet følger i hovedsak de samme rammene som prosjektet hadde i vårsemesteret 2019. Det vil si at en andel av det samlede antallet studentbesvarelser vurderes av egen seminarleder og en annen del vurderes av en annen intern sensor. I tillegg vil det utarbeides rutiner for intern kontrollesning og ekstern vurdering, i tråd med gjeldende lover og forskrifter.

Det forutsettes at undervisningslagene utarbeider internveiledningsdokumenter til de enkelte seminaroppgavene, til bruk som støtte for seminarlederne i veiledningen av studentene underveis i semesteret. Sensorveiledningene bør bygge på internveiledningen.

Faglig koordinator og Utvalget for examen philosophicum får ansvaret for implementeringen og gjennomføringen av prosjektet, samt evalueringen av det. Prøveordningen skal evalueres internt og av ekstern tilsynssensor i første del av vårsemesteret 2020 slik at Instituttrådet kan ta stilling til om ordningen skal gjøres permanent fra og med høstsemesteret 2020.

Ordningen som ble implementert gikk ut på at hver seminarleder sensurerte minst like mange andre seminarlederes grupper som antallet egne grupper. (I kun ett tilfelle ble dette fraveket grunnet tekniske momenter). Til hjelp i vurderingen hadde også den enkelte adgang til å be om samlesing av ca. 10 % (opptil tre besvarelser per gruppe) av oppgavebunken. De

---

¹ I samme referat nevnes det at det i diskusjonen var motforestillinger mot den delen av ordningen som innebærer lesning av egne studenter pga. potensielle juridiske problemer ang. anonymitet. Denne problemstillingen ble imidlertid rundt samme tid avklart med UiBs jurister, og det hefter ikke noe anonymitetsproblem ved denne ordningen.

seminarlederne som deltok for første gang ved seminarmodellen fikk tilbud om en utvidet samlesningsordning slik at de i tillegg kunne be om samlesing av én hel gruppe. Utover dette ble også undervisningslagene instruert om å utarbeide interne veiledningsdokumenter som ledd i arbeidet med å utvikle en mer uniform veiledningspraksis og i forlengelse av dette et felles grunnlag for vurdering.

Det var ingen store problemer knyttet til gjennomføringen av opplegget H19. Sensuren ble litt forsinket ved enkelte varianter, bl.a. fordi noen sensorer sendte besvarelser til samlesing noe sent. (V19 har vi derfor forsøkt å styre dette slik at sensuren ikke blir forsinket. Vi arbeider også med en søknad om særskilt forskrift for sensuren ved Examen philosophicum slik at sensurperioden blir noe forlenget.) Et flertall, men ikke alle, benyttet seg av adgangen til samlesing. Etter at sensuren var ferdigstilt ble det utarbeidet statistikk som viste at det ved fleste variantene var en forskjell i karaktersnitt på 0,2 % i favør av kandidatene på seminargrupper sensurert av egen seminarleder vs. «andresensurerte» grupper. (Unntaket var MOSEM hvor karaktersnittet var så å si identisk for begge kategorier.)

Det ble i februar avholdt evalueringsmøter med alle høstens undervisningslag. Tilbakemeldingene tydet på at gjennomføringen av sensurordningen var relativt vellykket. I møtene fremkom det på tvers av fakultetsvariantene gjentatte forslag om at sensurordningen også i fremtiden burde være en kombinasjonsordning hvor man leser enkelte egne grupper, enkelte andres. Også ekstern fagfelle ved SVSEM tar til orde for å innføre denne ordningen permanent. Utvalg for Examen philosophicum diskuterte dessuten saken i møte 19. mai og falt ned på samme anbefaling. Et gjentatt hovedargument er at det å lese både egne og andres grupper i størst grad er egnet til å skape uniformt vurderingsgrunnlag. Ytterligere ledd i arbeidet med dette er kravet om at det utarbeides interne veiledningsdokumenter innad i undervisningslagene og at ordningen med samlesing videreføres. Gitt at en slik ordning anses å være den mest faglig-pedagogisk forsvarlige, gir det samtidig instituttet en praktisk gevinst i form av større fleksibilitet i instituttets ressursforvaltning.

Med grunnlag i dette mener instituttledelsen følgende: I det videre bør hovedregelen være at den enkelte sensor vurderer minst like mange seminargrupper som har vært ledet av andre seminarledere som det antallet en selv har vært seminarleder for. Undervisningslagene må utarbeide interne veiledningsdokumenter underveis i semestret slik at dette foreligger forut for den muntlige presentasjonen (ev. gruppeveiledning) av hver enkelt seminaroppgave. Den enkelte sensor har adgang til å be om samlesing av minst 10 % av besvarelsene.

Forslag til vedtak:

Ordningen med én sensor ved Examen philosophicum gjøres permanent.

Steinar Bøyum
instituttleder

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Examen philosophicum ved UiB – ekstern fagfellerapport om prøveordningen med ensensor ved SVSEM høsten 2019.

Bakgrunn

Instituttrådet ved FoF vedtok høsten 2018 et prøveprosjekt om ensensorordning ved examen philosophicum våren 2019 og høsten 2019. Det er i hovedsak tre grunner til vedtaket:

1. Ressursbesparing.
2. Andre sammenlignbare institusjoner (UiO, UiS) har innført ensensorordning ved examen philosophicum.
3. Det blitt vanlig med ensensorordninger på fagstudiene ved FoF og ved fakultetet for øvrig, og instituttrådet og fakultetet vil derfor bringe examen philosophicum i takt med denne utviklingen.

Det ble til slutt bestemt at det våren 2019 parallelt prøves ut både egensensorordning og en ordning hvor man sensurerer andres kandidater. Undertegnede skrev en rapport om ensensorordningen til FoF i mai 2019 basert på arbeidet gjort på de to fakultetsvariantene MNSEM og PSSEM, og er nå spurt om å gjøre det samme med ensensorordningen gjennomført på SVSEM høstsemesteret 2019.

Jeg har fått tilgang til besvarelser fra tre seminargrupper: SV28 (24 kandidater), som representerer et gjennomsnitt blant egensensurerte grupper, SV26 (24 kandidater), som representerer høyest snitt blant andresensurerte grupper, og SV21 (18 kandidater), som representerer lavest snitt blant andresensurerte grupper. Protokollen med karakteroversikt var vedlagt besvarelsene. Jeg har også fått tilgang til en sammenlignende karakterstatistikk.

I tillegg har jeg fått tilsendt sensorveiledning (tilgjengelig for studentene), intern rettleiding (ikke tilgjengelig for studentene), læringsmål, og oppgavesett.

Jeg har forstått det slik at undervisningsstaben ved examen philosophicum finner ensensorordningen som velfungerende, men at det er uenighet om hvilken form ordningen skal ha i fremtiden. Det er i hovedsak tre måter å gjennomføre ensensorordningen på:

- Lese egne studenter (fordel: Man har grundig kjennskap til oppgavene fra veiledning)
- Lese andres studenter (fordel: Objektivitets- og anonymiseringshensyn)
- Lese både egne og andres studenter (fordel: Sikrer en felles/uniform vurderingspraksis).

Høsten 2019 gjennomførte SVSEM et prøveprosjekt hvor seminarlederne sensurerte noen egne grupper og noen andres grupper. Hadde man eksempelvis fire seminargrupper, sensurerte man to av sine egne grupper og to andres grupper – dette i tråd med mine anbefalinger fra forrige rapport om ensensorordningene på MNSEM og PSSEM.

Til SVSEM hører det en sensorveiledning og en intern rettleiding, som hos MNSEM og PSSEM. Studentene har fått tilgang til sensorveiledningene, mens de interne rettleidingene kun er ment for oppgavespesifikke veiledninger, samt som en del av grunnlaget for vurdering i sensurarbeidet (studentene har altså ikke hatt tilgang til de interne rettleidingene).

I det videre vil jeg komme med en anbefaling om form på ensensorordningen, basert på gjennomlesning av 10 % av eksamensoppgavene ved SVSEM og de nevnte dokumenter jeg fikk tilsendt (protokoller, karakterstatistikk, sensorveiledninger, læringsmål, oppgavesett) for SVSEM høsten 2019).

Jeg er bedt om kun å komme med en anbefaling om form på ensensorordningen, men har likevel valgt også å kommentere sensorveiledningen, den interne rettleidingen og læringsmålene. Dette fordi:

Om en ensensorordning som sparetiltak skal få ønsket effekt, er det viktig å få til et opplegg som i størst mulig grad forhindrer en økning i klagesaker. Dette betyr at man må forhindre at ensensorordningen gir for mange uintenderte konsekvenser grunnet spørsmål om upartiskhet og anonymitet. For å få dette til, er det avgjørende at det er en tydelig sammenheng mellom innholdet i sensorveiledninger, interne rettleidinger og læringsmål, slik at studentene får et best mulig grunnlag for å forstå den gitte karakter.

Evaluering av ensensorordningen ved SVSEM høsten 2019

Behovet for denne rapporten kommer som følge av Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-9. Eksamen og sensur: «Universiteter og høyskoler skal sørge for at kandidatenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte. Vurderingen skal også sikre det faglige nivå ved vedkommende studium. Det skal være eksternt evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene.», og Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen § 7.7. Anonymitet ved sensur, begrunnelse, og klage over karakterfastsettingen: «Kandidatens anonymitet ved sensur må sikres så langt det er faglig eller praktisk mulig.»

FoF oppfatter det som verdifullt å få et eksternt blikk på hvordan ensensorordningen på SVSEM høsten 2019 har fungert i lys av disse lovparagrafene, og hvordan den eventuelt kan forbedres.

Den eksterne evalueringen av SVSEM består av en gjennomgang av sensorveiledning, interne rettleddninger, læringsmål, studentoppgaver og karakterstatistikk. Jeg har lest til sammen 66 eksamensbesvarelser under arbeidet.

Jeg ser det som mest hensiktsmessig at evalueringen tar for seg følgende problemstillinger, med forslag til eventuelle forbedringer:

1. Hvorvidt sensorveiledningen er informativ nok til at en student vil kunne forstå karakteren som er gitt.
2. Hvorvidt den interne rettleddningen er egnet som hjelpemiddel i sensuren.
3. Hvilken sensurordning examen philosophicum SVSEM bør gå for i fremtiden.

1. Er sensorveiledningen informativ nok til at en student vil kunne forstå karakteren som er gitt?

UiBs regelsamling sier generelt at følgende punkter bør være med i sensorveiledninger:

- *læringsutbytte (fra emnebeskrivelsen)*
- *pensum*
- *undervisning (forklaring av hva som har vært vektlagt i undervisningen, hvordan tema er behandlet på forelesninger, om det er tatt opp i seminarer, obligatoriske eller andre oppgaver, o.l.)*
- *forventninger til besvarelser (beskrivelser av forventninger innen de enkelte karakterer)*

Emnebeskrivelsene for SVSEM er klar på hvilke kunnskaper og ferdigheter og kompetanser studentene skal tilegne seg:

«Mål og innhald

Examen philosophicum skal gi studentane ei innføring i universitetet sine tenkje-, arbeids- og skrivemåtar. Vidare skal ex.phil. gi filosofiske perspektiv på akademisk kultur og danning, og på sentrale spørsmål i samfunnsvitskapen.

Læringsutbytte

Kunnskapar

Ved fullført emne har studenten kjennskap til utvalde filosofiske emne som har relevans for samfunnsvitskapen, til dømes kunnskapsteori, etikk, politisk filosofi og språk- og argumentasjonslære.

Dugleikar og kompetanse

Studenten meistrar

- bruk av filosofiske omgrep i analytisk og kritisk drøfting av problemstillingar frå samfunnsvitskap og offentleg debatt
- grunnleggjande normer for skriftleg og munnleg akademisk framstilling, som klårleik, sjølvstende og reieleg kjeldehandsaming»

Det bør være et tydelig samsvar mellom innholdet i emnebeskrivelsen og sensorveiledningen som studentene har tilgang til, slik at studentene forstår hva som kreves av kunnskaper og ferdigheter.

Sensorveiledningen til SVSEM speiler UiBs generelle krav. Den legger til grunn ulike karakterkriterier for hva som må med i oppgavetekstens inndeling i en definisjonsdel, argumentasjonsdel og en filosofidel, og kriteriene svarer på emnebeskrivelsens innhold med tanke på læringsutbytte.

Jeg antar som sagt at det generelt er ønskelig å unngå et større klagevolum ved examen philosophicum. Dette fordrer at man ikke gir for direkte beskrivelser av minstekrav til karakterer, med en slags «sjekklister» for studentene, da det kan føre til situasjoner der studenten selv mener å ha skrevet en god oppgave simpelthen fordi studenten har fulgt «sjekklisten», mens sensor får problemer med å begrunne karakteren gitt minstekrav og «sjekklister», noe som igjen fører til klage på karakter. Samtidig kan ikke veiledningene være så generelle at det blir uklart for studentene hva som kreves for å nå en god karakter.

I og med at studentene nå har krav på tilgang til sensorveiledninger, kan veiledningene like gjerne ha en pedagogisk funksjon overfor studentene med tanke på oppgaveskriving og forståelse av karakternivåer, samtidig som de er sensorveiledninger.

Sensorveiledningen til SVSEM fungerer i så måte godt (selv om den tenderer til å gi en «sjekklister»). Grunnen er at studentene har fått utlevert en rekke læringsmål knyttet til hver

enkelt forelesning som utfyller punktene i sensorveiledningen. Sensorveiledningen og læringsmålene sammen ser ut til å kunne være gode pedagogiske dokumenter for studentene, som de vil lære noe av i forbindelse med oppgaveskriving. Samtidig er sensorveiledningen tydelig på hva som generelt må til av kunnskaper, ferdigheter og kompetanser for å nå det enkelte karakternivå, noe også studentene vil ha nytte av i forsøket på å forstå den gitte karakter i sensuren.

2. Er den interne rettleddningen egnet som hjelpemiddel i sensuren?

Innholdet i den interne rettleddningen bør stemme overens med kravene som er anført i emnebeskrivelsen, sensorveiledningen og læringsmålene (og selvsagt også i oppgavesettene). Selv om studentene ikke får tilgang til de interne rettleddningene, må kravene som fremsettes kunne speiles i kravene fra emnebeskrivelsen og sensorveiledningen, slik at studenten forstår karakteren som er gitt utfra emnebeskrivelse og sensorveiledning.

En grundig intern rettleddning er av sentral betydning for en velfungerende ensensorordning, da den på én og samme tid vil kunne legge rammer for veiledningen av seminaroppgavene og vurderingspraksis. Målet bør være at den interne rettleddningen fungerer både som veiledningsdokument og som vurderingsgrunnlag. Men da kan den ikke frikobles fra emnebeskrivelse, sensorveiledning og læringsmål.

Spørsmålet blir da: Er den eksisterende rettleddningen spesifikk nok når det gjelder å anføre forskjeller i *karakterkrav*, det vil si anføre minstekrav for de ulike karakternivåene?

Jeg har fått tilgang til den interne rettleddningen ved SVSEM. Per nå er denne utformet som et nokså detaljert veiledningsdokument uten konkrete koblinger til karakterer. Det gis ingen spesifiseringer/presiseringer med tanke på minstekrav for de ulike karakternivåene. Den oppfyller dermed ikke kravene anført ovenfor, dvs. den må kunne fungere som *både* veiledningsdokument og grunnlag for karaktersetning, samtidig som den ikke frikobles fra emnebeskrivelser og sensorveiledninger.

Problemet kan løses relativt enkelt ved at beskrivelsen av kravene tilknyttet hver oppgave i rettleddningsdokumentet avsluttes med oppgavespesifiserte punkter som (gjerne stikkordsmessig) beskriver minstekrav til karakternivåene. Det er avgjørende at beskrivelsene av minstekrav kobles til punkter fra karakterbeskrivelsen i sensorveiledningen. Dette vil være med på å gi et

tydeligere vurderingsgrunnlag for studentene, da beskrivelsene av karakterkravene i de interne rettdelingene gjenspeiler beskrivelsene av karakterkravene i sensorveiledningene.

Samtidig sikrer man et uniformert vurderingsgrunnlag i organisasjonen, noe som vil være til hjelp uansett sensorordning.

Forslag til disposisjon i interne rettleddninger:

Oppgave 1

1. *Momenter til veiledning (a-del, b-del, c-del, osv.)*
2. *Oppgavespesifikke minstekrav til karaktersetning ved sensur (koblet til beskrivelser av karakternivåer i sensorveiledningen)*
3. *Spesielle merknader*

Oppgave 2

1. *Momenter til veiledning (a-del, b-del, c-del, osv.)*
2. *Oppgavespesifikke minstekrav til karaktersetning ved sensur (koblet til beskrivelser av karakternivåer i sensorveiledningen)*
3. *Spesielle merknader*

Osv.

3. Hvilken sensurordning bør examen philosophicum SVSEM gå for i fremtiden?

Gitt § 3-9 i Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) og § 7.7 i Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen, er det naturlig at FoF har problematisert hvorvidt sensur alene av egne studenter er «upartisk og faglig betryggende» og hvorvidt kandidatens anonymitet sikres gjennom egensensur.

Er en ensensorordning med egensensur «i lovens ånd»?

Selv om en ensensorordning med egensensur kan gi utfordringer med tanke på anonymitet, trenger det ikke å være en grunn til å insistere på anonymitet i sensuren, gitt seminarmodellens struktur med seminarer og veiledninger. Og utfra de 66 seminaroppgavene jeg har fått tildelt og lest, er det lite som tyder på at seminarlederne favoriserer eller forfordeler sine egne studenter. Jeg er i de aller fleste tilfeller enig i de karaktersetninger som er gjort av seminarlederne i

prøveordningen høsten 2019, uansett tilfeller med sensur av egne oppgaver og sensur av andres oppgaver.

Karakterstatistikken jeg fikk tilsendt ser ut til å vise at objektivitetshensyn blir ivaretatt med ensensorordningen generelt ved examen philosophicum, da det ikke er markante forskjeller mellom snittresultatene der seminarleder selv har sensurert og der andre-seminarleder har sensurert, selv om det er en liten tendens til at karaktersetningen er noe strengere der bare andre-seminarleder har vurdert (ca. 0,20 %, dette gjelder alle fakultetsvarianter).

Så lenge en ensensorordning med egensensur er i tråd med overordnede prinsipper og retningslinjer, trenger den ikke å by på større problemer målt med en tosensorordning. Og så fremt jeg kan se det, er ordningen i tråd med overordnede prinsipper og retningslinjer ved lavere studier.

Men som sagt: Kravene til innholdet i sensorveiledninger og interne rettleddinger bør styrkes i en eventuell fremtidig ensensorordning, for å sikre et solid og helhetlig vurderingsgrunnlag som kan være med på å gi økt forståelse hos studentene, for slik å hindre en økning i klagesaker. I så måte har examen philosophicum ved FoF SVSEM litt å gå på, og jeg har kommet med noen innspill i denne rapporten, som jeg håper kan være til nytte for FoF.

Anbefaling

Jeg anbefaler at FoF viderefører ensensorordningen slik den ble praktisert ved SVSEM høsten 2019, altså med både egensensur og sensur av andres oppgaver. Man bør få til en jevnlig kvalitetssikring gitt problematikken knyttet til upartiskhet og anonymitet, samt sørge for å sikre en felles vurderingspraksis. Dette krever at sensorer leser både egne og andres studenter.

Jeg anbefaler at den interne rettleddingen bruker den foreslåtte disposisjonen (se s. 6) for å knytte den tettere til innholdet i sensorveiledning og læringsmålene.

Uansett bør FoF i 2021/2022 evaluere om en ensensorordning som sparetiltak har hatt ønsket effekt, og hvorvidt en ensensorordning har gitt andre uintenderte konsekvenser.

Stord 14.05.2020

Hein Berdinesen (førsteamanuensis ved Høgskulen på Vestlandet)

Ekstern fagfelle

Rapport om sensorordning ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier, UiB

18.05.2020

Innledning

Bakgrunnen for denne rapporten er innføring av bruken av én sensor (ensensorsordning) på ex.phil. ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier (FoF). Undertegnede har i flere år vært ekstern sensor på ulike seminarvarianter ved FoF og har også vært ekstern fagfelle høsten 2019. I denne rapporten vil jeg først si litt om mine erfaringer som ekstern sensor på seminarmodellen ved FoF. Jeg tar deretter for meg ordningen med å bruke én sensor og kommer med noen innspill til hvordan den kan gjennomføres. Så kommenterer jeg kort sensuren av besvarelser fra medisin/odontologi for høsten 2019. Til slutt oppsummerer jeg noen av hovedpunktene.

Sensur med to sensorer (intern og ekstern)

Efaringene fra ordningen med en intern og en ekstern sensor kan ha overføringsverdi når man skal vurdere ordningen med én sensor (ensensorsordningen). Det er særlig to forhold som kan være relevante her. Ser man på mulige fordeler ved å bruke to sensorer (en intern og en ekstern), kan man evaluere i hvilken grad man kan ivareta disse fordelene ved bruk av én sensor. Det kan også være nyttig å se på om ekstern sensor vektlegger andre forhold i vurderingen av besvarelsene enn intern sensor. Dette kan ha betydning for om seminarleder skal sensurere sine egne studenter, eller om man skal sensurere andre seminarlederes studenter (mer om dette senere i rapporten).

Når man bruker en intern og en ekstern sensor, har det vært viktig at intern sensor formidler til ekstern sensor hva som er lagt vekt på i seminarene og på veiledningen. Det oppleves som urimelig for studentene hvis seminarleder har lagt vekt på en ting, mens det ved sensur legges vekt på noe annet. Det ligger dermed en faglig trygghet i at seminarleder også er sensor for sine egne studenter. Ekstern sensor kan imidlertid også trekke fram andre forhold under sensuren som intern sensor har vektlagt i mindre grad. Det kan føre til at besvarelser som intern sensor ville vurdert noe dårligere, får en bedre vurdering av ekstern sensor fordi man også vektlegger andre faktorer i vurderingen.

Sensur med én sensor (ensensorordning)

Ordningen med å bruke én sensor ser ut til å fungere godt ut fra tilbakemeldingene, men for å sikre en god gjennomføring av sensuren er det noen punkter det kan være verdt å se nærmere på.

En fordel med å bruke to sensorer (en intern og en ekstern) er som nevnt at ekstern sensor i noen tilfeller kan trekke fram andre forhold i besvarelsen enn det som intern sensor har lagt vekt på. På samme måte vil intern sensor i enkelte tilfeller kunne trekke fram styrker i besvarelsen som ekstern sensor i mindre grad har vektlagt. Denne dynamikken kan bidra til et mer reflektert forhold til hvordan besvarelsene skal bedømmes og på den måten bidra til en mer nyansert vurdering. Bruker man én sensor vil noe av denne dynamikken være vanskelig å få til, og det er derfor viktig at sensor også er kritisk til sin egen vurdering med tanke på dette.

Et spørsmål som må avklares er om seminarleder skal sensurere sine egne studenter, eller om man skal sensurere andre seminarlederens studenter, eller om man skal sensurere både sine egne studenter og andre seminarlederens studenter. En fordel med at seminarleder sensurerer sine egne studenter, er at man sikrer kontinuitet mellom hva som er sagt i undervisningen og på veiledningen, og hvordan besvarelsene vurderes ved sensur. En mulig innvending er at man ikke er like upartisk og nøytral i vurdering av egne studenter, og at man i noen grad kan ende opp med å vurdere besvarelser ut fra inntrykket man har dannet seg under seminar og veiledning. En fordel med en ordning hvor man sensurerer andre seminarlederens studenter, er at man kan sies å være mer uavhengig og på den måten vurdere besvarelsene mer upartisk. En mulig innvending er at man ikke har like god kjennskap til hva seminarleder har lagt vekt på i seminarene og på veiledningen. Det kan føre til at man legger mer vekt på andre forhold ved sensuren enn det som seminarleder har lagt opp til. Samtidig er det et poeng at vurderingen av besvarelsene skal være ut fra kriterier som er tilgjengelig for alle, uavhengig av hvem seminarleder og sensor er.

Et forslag er at man sensurerer andre seminarlederens studenter, men at sensor har et møte med seminarleder i forkant av sensuren hvor seminarleder sier noe om hva man har lagt vekt på i seminarene og på veiledningen. På den måten vil man kunne få med noen av fordelene ved begge alternativene som nevnt tidligere og unngå noen av ulempene. Uansett hvilket alternativ man ender opp med, er det viktig at seminarleder formidler til sensor hva man har lagt vekt på

i seminarene og veiledningen. (Hvis seminarleder sensurerer sine egne studenter, vil det selvfølgelig ikke være behov for dette.) Så lenge dette ivaretas på en gode måte, kan det være mindre viktig hvilket alternativ man velger.

Kort kommentar til sensur av medisin/odontologi høst 2019

Når det gjelder vurderingen av to grupper på medisin/odontologi, så fremstår den som god. Kommisjon 3 har gitt flere kandidater karakteren A, mens kommisjon 11 har gitt flere kandidater karakteren B. Begge kommisjonene har en overvekt av karakteren C. Karakternivået ser riktig ut med tanke på at medisin/odontologi har tradisjon for å ha gode besvarelser. Det ser også riktig ut med tanke på at studentene har fått veiledning underveis. Det er ingen besvarelser som har fått karakteren E, selv om et par besvarelser har fått karakteren D. Det er også naturlig at det på enkelte varianter av seminarmodellen er noe høyere snittkarakter. Her kan det bemerkes at det ikke bør være vanskeligere å få karakteren A eller B bare fordi man er på en seminargruppe hvor det er mange dyktige studenter, sammenlignet med å være på en seminargruppe hvor det er flere svakere studenter.

Det bemerkes også at ved tredjegangs sensur hvor det har vært et avvik på to karakterer ved ordinær sensur og klagesensur, så er min erfaring at forskjellen som regel er mindre enn det kan se ut som. Ved ordinær sensur har man ofte hatt besvarelsen mellom to karakterer og man har trukket kandidaten ned (f.eks. mellom C og D), mens man ved klagesensur ofte har hatt kandidaten mellom to karakterer og trukket kandidaten opp (f.eks. mellom C og B). Det viser seg i disse tilfellene at karakteren C fremstår som mest riktig. Det kan derimot oppleves som uheldig for studentene hvis det er stort sprik i vurderingen av karakteren. På bakgrunn av det kan man vurdere å ha klarere kriterier i sensorveiledningen for hva som skal til for å få karakter A og B.

Konklusjon

Ordningen med én sensor ser ut til å fungere godt. Erfaringene mine som ekstern sensor viser også at det som regel er godt samsvar mellom vurderingene fra intern sensor og ekstern sensor. Et viktig spørsmål som må avklares er om seminarleder skal sensurere sine egne studenter eller andre seminarlederes studenter. Det er viktig at studentene opplever sammenheng mellom det som sies på seminaret og på veiledningen, og vurderingen som blir gjort av besvarelsen. Et forslag som er nevnt i rapporten er at man sensurerer andre seminarlederes studenter, men at

man i forkant av sensuren har et møte mellom seminarleder og sensor. Formålet med møtet er at seminarleder sier noe om hva man har lagt vekt på i undervisningen og på veiledningen. På den måten vil sensor ha et best mulig grunnlag for å vurdere de enkelte seminargruppene ut fra hva som er formidlet til studentene basert på de faglige kriteriene som ligger til grunn for sensuren.

Erik Christensen

Professor

Fakultet for samfunnsvitenskap

Nord universitet

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2020/5385-STT

Dato

22.05.2020

III 2020-07 Revisjon av kriteriene for tildeling av smådriftsmidler

- «Retningslinjer for utfylling av søknadsskjema for smådriftsmidler» (forslag til nye og presiserte retningslinjer)
- Gjeldande retningslinjer pr. dato.

Saksforelegg:

Leiaren av forskningsutvalget har karakterisert dei gjeldande retningslinjene for tildeling av forskningsmidlar som «..tvetydige, ubeskravne eller selvmotsigende».

Forskningsutvalet har drøfta saka og har foreslått ei presisering/eksplisering av kriteriene som dei ønskjer blir retningsgivande for den framtidige prioriteringa av desse midlane.

Instituttleiar stiller seg bak dei føreslåtte endringane, som tydeleggjer prioriteringskriteriene på ein god måte.

Forslag til vedtak:

Instituttrådet slutter seg til «Retningslinjer for tildeling av smådriftsmidler». Kriteriene vil vere gjeldande frå dags dato.

Steinar Bøyum
instituttleider

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Retningslinjer for tildeling av smådriftsmidler

1. Bare fast vitenskapelige ansatte og postdoktorer ved FoF kan søke. Stipendiater kan søke gjennom sin veileder.
2. Søknaden skal ha forskningsformål. Det kan ikke søkes om publiseringsstøtte.
3. Maksimumsgrense for hver tildeling er NOK 50 000.
4. Vedlagte søknadsskjema skal fylles ut. Skjemaet med eventuelle vedlegg sendes til instituttlederen og forskningskoordinatoren innen søknadsfristen XX, kl. 14.00. Søknader som kommer inn senere, eller som er mangelfullt utfylt, vil ikke bli vurdert.
5. Det er et krav at de som søker prosjektmidler, reisemidler eller konferanse/workshopstøtte bekrefter at de har søkt enten Meltzerfondet eller Universitetsfondet. Søknader som mangler denne bekreftelsen vil ikke bli vurdert. Eneste unntak er hvis det kan begrunnes at det ikke var mulig å søke innen fristen fordi det faglige arrangement ikke var annonsert eller berammet på dette tidspunktet.
6. Spesiell vekt vil bli lagt på om tiltaket som søkes støttet, kommer flere personer ved FoF til gode eller bare gir bistand til søkeren eller annen enkeltperson. Tiltak som kommer flere til gode, vil i utgangspunktet bli prioritert.
7. Spesiell vekt vil bli lagt på følgende tre hensyn. De skal redegjøres for i skjema eller vedlegg.
  - søkerens publikasjoner de siste fem år
  - resultater fra eventuelle tidligere smådriftstildelinger
  - hvordan resultatet av de aktiviteter det søkes støtte til, kan resultere i publikasjoner eller søknader om eksterne forskningsmidler.
8. Normalt vil både økonomiske hensyn og hensyn til inkludering av fagmiljøet i Bergen (studenter og ansatte) gjøre det ønskelig at arrangementer holdes i Bergen eller omegn. Dersom det søkes om å avholde et arrangement utenfor Bergen, skal dette begrunnes på en måte som tar innover seg disse to hensynene.
9. Hvis man har fått innvilget smådriftsmidler og i ettertid også får innvilget penger fra Meltzerfondet eller Universitetsfondet, vil smådriftsmidlene gå tilbake til potten (og bli delt ut til de som er øverst på ventelisten).

GJELDANDE RETNINGSLINJER FOR PRIORITERING AV SMÅDRIFTSMIDLAR

Retningslinjer for utfylling av søknadsskjema for smådriftsmidler

- i) Bare fast vitenskapelige ansatte og postdoktorer ved FoF kan søke. Stipendiater kan søke gjennom sin veileder. *Det kan ikke søkes om publiseringstøtte.*
- ii) Vedlagte søknadsskjema skal fylles ut. Skjemaet med eventuelle vedlegg sendes til instituttlederen og forskningskoordinatoren innen søknadsfristen.
- iii) Meltzerfondet og Bergen Universitetsfondet: Det er et krav at de som søker prosjektmidler, reisemidler eller konferanse/workshopstøtte bekrefter at de har søkt enten Meltzerfondet eller henholdsvis Universitetsfondet. Søknader som mangler denne bekreftelsen vil ikke bli vurdert. Eneste unntak er at det kan begrunnes at det ikke var mulig å søke til denne fristen fordi det faglige arrangement ikke var annonsert eller berammet på dette tidspunktet.
- iv) Spesiell vekt vil bli lagt på søkerens publikasjoner og på resultater fra eventuelle tildelinger. Det vil også bli lagt vekt på hvordan resultatet av de aktiviteter det søkes støtte til kan resultere i søknader om eksterne forskningsmidler eller publikasjoner. Det bør redegjøres for dette i prosjektbeskrivelsen.
- v) Størrelsen for hver tildeling settes til mellom 15.000 -50.000 kr.
- NB:** Det er klart at 'teambuilding' for forskere innen samme interessefelt kan være mye lettere om en har arrangementet utenfor Bergen. I noen tilfeller kan også stedet for konferansen være viktig for enkelte forskningsmiljøer. I tillegg kan f. eks. 'keynote speakers' få større betydning ved at interesserte fagfolk er til stede hele tiden. På den annen side vil normalt både økonomiske hensyn og hensyn til inkludering av fagmiljøet i Bergen (studenter og ansatte) gjøre det ønskelig at arrangementet holdes i Bergen eller omegn. Dersom det søkes om å avholde et arrangement utenfor Bergen (i en annen by eller utenlands), må dette derfor begrunnes på en måte som tar innover seg disse to hensynene.
- NB:** Hvis en har fått innvilget smådriftsmidler men i ettertid også får innvilget penger fra Meltzerfondet eller Universitetsfondet, vil smådriftsmidlene gå tilbake til potten (og bli delt ut til de som er øverst på ventelisten).
- iv) Spesiell vekt vil bli lagt på søkerens publikasjoner og på resultater fra eventuelle tildelinger. Det vil også bli lagt vekt på hvordan resultatet av de aktiviteter det søkes støtte til kan resultere i søknader om eksterne forskningsmidler eller publikasjoner. Det bør redegjøres for dette i prosjektbeskrivelsen.

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2020/5385-STT

Dato

22.05.2020

III 2020-08 HMS-arbeid og HMS-planar

Dokumenter:

- «Årsrapport 2019 – Helse, miljø og sikkerhet ved Det humanistiske fakultet»

<https://www.uib.no/hf/132868/sakslister-og-protokollar-2020>

Saksforelegg:

I fakultetet sin HMS-årsrapport for 2019 heiter det seg:

«Tilbakemeldingene frå de underliggende enhetene bekrefter at organiseringen av HMS-arbeidet ved HF er tilfredsstillende. Alle enhetene hadde handlingsplaner. Flere handlingsplaner er prolongert i påvente av ny HMS-plan for Det humanistiske fakultet for perioden 2020-2022 som ventes ferdigstilt våren 2020»

Vidare blir peikt på at einingane ved fakultetet har gjennomført medarbeidarsamtalar (på litt ulikt vis og med noko ulikt omfang), samstundes som det, tradisjonen tru, blir antyda at dette nok kunne ha vore betre: Det er «store variasjoner mellom enhetene» og fakultetet meiner at medarbeidarsamtalar «..fremdeles ikke vektlegges i tilstrekkelig grad ved HF»

Ved FoF blir bytet av instituttleiari nemnd som forklaring på at alle ikkje fekk tilbod av medarbeidarsamtalar.

Vedtaket i saka var slik:

«Fakultetsstyret tar HMS-rapporten til etterretning og ber ledelsen ved den enkelte enhet om å følge opp rapporterte forbedringsområder. Forslag til tiltak og plan for vidare oppfølging skal legges fram for instituttrådene i løpet av vårsemesteret 2020».

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Pandemi-situasjonen har elles i stor grad påverka HMS-arbeidet ved instituttet dei siste månadene. Den siste delen av vernerunden for 2019 (lagt til mars 2020) måtte utsetjast på ubestemt tid og ulike informasjonstiltak om beredskapsproblematikk (bl. a. på institutt-dagen) har blitt sett på vent.

Planen for HMS-arbeidet i månadene som kjem er slik:

- Arbeidet med ny HMS-plan for instituttet vil starte opp så snart fakultetet vedtar sin tillyste plan.
- Når det gjeld medarbeidersamtalar reknar ein med at dette kjem i gang over sommaren, på ein måte som også er tilfredsstillande for fakultetsleiing og HR-avdeling.
- Vernerunde: Her er ein i dialog med verneomboda om korleis dette skal gjerast i tida som kjem. Heimekontorsituasjonen som nesten alle tilsette opplever er ikkje noko som har gjort dette mindre aktuelt, snarare tvert om.

Forslag til vedtak:

Instituttrådet slutter seg til her framlagt plan for HMS-arbeidet ved instituttet.

Steinar Bøyum
instituttleder

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2020/5385-STT

Dato

23.05.2020

III 2020-09 Utlysning av stilling (50 %) i didaktikk og skriveopplæring

Saksforelegg:

Instituttet står no for fire ulike kurs i didaktikk, etter at kursa i *Humanistisk didaktikk* blei etablert. Vi trur no at desse kursa (eller liknande undervisningstilbod) har kome for å bli, og utelukker heller ikkje at det kan vere rom for ekspansjon i dette feltet.

I tillegg har skriveopplæringa vår ved Psykologisk fakultet fått ein permanent karakter, og det er sannsynleg at Juridisk fakultet sitt nyetablerte skrivetilbod også i tida som kjem må trekke vekslar på ressursar frå FoF.

Det bør også nevnt at det i dei siste åra har vore naudsynt å takke nei til ei rekkje førespurnader frå ulike fagmiljø om kortare kurs (oftast for PhD- og masterkandidatar), simpelthen fordi vi ikkje har hatt tilstrekkelege stillingsressursar til å ta på oss slikt. Ein dedikert stilling i skrivedidaktikk vil gjere det mogeleg å ta på seg meir av denne typen (inntekstgivande) kurs.

Studenttalet på kursa i *Filosofisk fagdidaktikk* ser også ut til å ha stabilisert seg på eit nivå som er berekraftig over tid, og denne stillinga må også rekne med å dekke noko av denne undervisninga.

Endeleg nevner vi at vi pr. dato ikkje har tilstrekkelege stillingsressursar til å dekke Examen facultatum-kursa i *Akademisk skriving*. Volumet er her monaleg større enn det vi såg for oss for eit par år sidan (hovudsakleg p.g.a. nedlegginga av Tekst og kultur-emnet) og underdekninga i tida som kjem ligg på (minst) 3-4 kurs. Det må påreknast at deler av stillinga går med til å ha noko undervisning her.

I sum er dette eit godt grunnlag for å be om ei fast utlysning i dette fagfeltet. Vi ser for oss at stillinga blir lyst ut som universitetslektor (med 75 % undervisning og 25 % FoU).

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Når det gjeld finansiering ser vi det som naturleg at halvparten blir dekket av fakultetet sitt Examen facultatum-budsjett, og at andre halvparten blir dekket av FoF sitt (fast)lønnsbudsjett.

Det bør framgå av utlysinga at ein uforholdsmessig stor del av undervisninga normalt vil gå føre seg i haustsemesteret.

Stillinga bør kunne søkjast av ein filosof med doktorgradskompetanse og med erfaring og sterk interesse og motivasjon for didaktikk og skriveopplæring - i både filosofi og humanistiske fag generelt.

Forslag til vedtak:

Instituttet ber Det humanistiske fakultet om å lyse ut 50 % fast stilling (universitetslektor/førstelektor) i didaktikk og skriveopplæring.

Steinar Bøyum
Instituttleder

Steinar Thunestvedt
Administrasjonssjef

